

2006. november 24.

Békés Megyei Hírlap

Még nem tűntek el az akadályok

Továbbra is akadozik a hazai, így a Békés megyei középületek akadálymentesítése. A legtöbb településen egyszerűen nincs elég pénz a beruházásokra.

A kerekesszékesek útja Okányban is göröngyös. A település intézményei közül egyelőre az orvosi rendelő, a postahivatal, a takarékszövetkezet kirendeltsége, az általános iskola, s a megyei fenntartású Békés Megyei Nefelejcs Otthon okányi telephelye közelíthető meg akadálymentesen.

Macsári István, Okány jegyzője arról tájékoztatott, legkevesebb 4 millió forintba lenne szükség ahhoz, hogy valamennyi önkormányzati fenntartású intézmény, beleértve a polgármesteri hivatal épületét is, megközelíthető legyen a mozgáskorlátozottak számára. S ekkor még nem beszéltünk az épületekben a mozgáskorlátozottak által is használható szociális blokkok, WC-k kialakításának költségeiről.

Gondot okoz a bejutás a könyvtárba, a kultúrházba, a teleházba, s még a családsegítő központba is. Az élelmiszerboltoktól kezdve a vas-műszakiig, s a kínai üzletig tucatnyi kereskedelmi egységet számoltunk a faluban járva. Két üzletet kivéve a többi helyen legfeljebb csak segítséggel boldogulhatnak mozgáskorlátozott embertársaink. A nyolc vendéglátó-ipari egysége is csak támasszal juthatnak be a mozgáskorlátozottak.

A Kinizsi utca 14. szám alatt Krucsó Lajost keresem fel, útközben gumicsizmám helyenként bokáig süllyed a sárba.

- Huszonhét évet dolgoztam, ennek felét az okányi Haladás térszében éjjeliőrként Ott bizony, ha esett, ha fűjt, két óránként ki kellett menni a jószágra ránézni, s ha havazott, a havat kellett lapátolni. De sokszor éreztem, hogy metszi a hideg a térdeimet! Eleinte csak a biciklizés ment nehezen, aztán mankóra kerültem, s immár tizenestendeje kerekesszékre. Háromkerekű kézihajtányos járgányom van – mondja a ház 68 esztendő ura, azt sem rejtve véka alá, hogy legnagyobb támasza a felesége, Mária asszony.

- Volt már példa arra, hogy a mentő is elakadt, amikor értem jött, s Zetorral kellett kihúzni. Röghöz kötött a betegség, hiszen a háromkerekűm 72 centi széles, a járda az utcában, meg a Klapka sarkáig 90 centi. Azon túl egészen a Dózsa György utca sarkáig már csak 60 centi, tehát egy kerekem mindenképpen a sárban jár. Nem könnyű ám ilyenkor kézzel hajtani – részletezi a mindennapok többünk számára fel sem tűnő nehézségeit.

Utunkat Békésen folytatjuk, ahol Szulovszky Gyulát, a Mozgáskorlátozottak Egyesülete helyi csoportjának elnökét kértük meg arra, hogy járjuk körül a város ez részét, figyelve arra, hol tart az akadálymentesítés. „Túránk” a rendelőintézetől indul, ahol már megtörténtek a szükséges átalakítások.

- Az önkormányzat az elmúlt tizenöt évben sokat tett a mozgáskorlátozottakért – jegyzi meg „idegenvezetőnk”. S valóban, a város saját tulajdonú ingatlanjai közül tizenhatot már akadálymentesített.

Közben elhaladunk az egészségügyi intézmény közelében található gyógyszertár mellett.

- A tulajdonos itt példaértékűen járt el, a létesítménybe való bejutás, a kiszolgálás egyaránt megfelelően biztosított. Hozzá kell tennem, hogy a többi patikánál is kedvező a helyzet – szögezi le. A járdán tovább botorkálva azonban kevésbé szívderítőek a körülmények. Itt már nehezen boldogulna egy kerekesszékes. A közeli, éppen felújítás alatt álló élelmiszer-áruház előtt viszont két, a mozgáskorlátozottak számára kialakított parkolót is találunk, s az üzletbe való bejutás is megoldott. Több boltnál ugyanez a helyzet, bár akad szép számmal olyan hely is, ahol ezen a területen enyhén szólva nincs minden rendben. A bankok, pénzügyintézetek és a posta viszont felkészülten várja a mozgáskorlátozottakat, s akadnak külön a számukra kialakított parkolók is.

Akadálymentesítés.- előírások szerint

A békési polgármesteri hivatal már megfelel az uniós előírásoknak, hiszen a város 2005-ben több mint 6 millió forintot költött az épület akadálymentesítésére. Az összeg arra volt elegendő, hogy mindenki számára elérhetővé váljon az alsó szint. Az emeleten nincs ügyfélfogadás, így az átalakítás a felső szintet nem is érintette. Kisebb hiányosságok azonban itt is akadnak. Az okmányirodában, ahol a portréképek készülnek, nem fér be a kerekesszék, másutt a pultok túl magasak, nem érik fel a kerekesszékben közlekedők. Összességében azonban jó úton jár a város, igaz, a mentalitás változása is jelentős lenne, mint ahogy – korábban erről már szóltunk – sokszor apróságnak tűnő dolgok is nagyon sokat számíthatnak. Egyébként Békésen idén alakítják át a hajléktalanszállót és a 4. számú idősek klubját.

Talán elindul valami

- Békés megyében is elindult valami, legalábbis a szándék már több helyen tárgyasult formát öltött – ecsetelte Czeglédiné Kovács Ágnes. A mozgáskorlátozottak megyei elnöke ennek ellenére hiányolja a szakszerűséget, hiszen a beruházások jelentős hányada úgy készül el, hogy az erre szánt összeg nem éri el a kellő hatását. Meglátása szerint a rámpák építésénél érdemes volna szakemberek véleményét kikérni. Ezenkívül szóvá tette azt is, hogy sok uniós forrásból táplálkozó beruházásnál egyszerűen „megfeledeztek” a mozgáskorlátozottakról, dacolva a törvényi előírásokkal.

Magyar Hírlap

Tizenkétfélmilliárdot spórolna az állam a segítségre szorulókon

December elsejétől majdnem 1300 gyógyászati segédeszköz támogatása szűnik meg, számos termékhez pedig a korábbinál kevésbé járul hozzá az állam. A tiltakozó betegszervezetek és forgalmazók ma egyeztetnének Molnár Lajos egészségügyi miniszterrel.

Ez a rendszer pazarló, ezért átalakításra szorul – így indokolta lapunknak az Egészségügyi Minisztérium a rendeletet. A betegszervezetek viszont azért aggódnak, hogy nem vagy csak nagyon drágán juthatnak így hozzá a rehabilitációhoz szükséges, megfelelő minőségű termékhez. Jelenleg még 4156 termék szerepel a közgyógyellátási listán, decembertől ez a

szám 2800-ra csökken. A változás várhatóan félmillió embert érint majd, ugyanis most ennyi közgyógyellátott van. A módosítás lényege, hogy csak a legolcsóbb termékeket és eszközöket lehet majd felírni a közgyógyellátásban részesülőknél, csak néhány, mással nem helyettesíthető eszköz kerülhet még fel a listára. A felsorolás akár havonta is változhat, ha ugyanis megjelenik egy még olcsóbb termék, akkor azt lehet közgyógyellátásban megkapni.

Apadó támogatás

A rászorulókat átgondolatlanul és csak a pénzügyi szempontok által vezéreltnek tartják a változást. Attól tartanak, hogy ha az alacsony ár a legfőbb szempont, akkor csak a rossz minőségű eszközökhöz fognak hozzájutni. Korábban ugyanis az olcsóság mellett az is szempont volt, hogy egy-egy eszköznek legalább ötszázalékos forgalma legyen az adott termékcsoporthoz. Ez a szabály némiképp biztosította, hogy kipróbált, a betegek által használt eszközöket írjanak fel a közgyógyellátásban.

Mindemellett kisebb lesz a választék az asztmások által használt inhalátorokból, az inzulinadagolókból, a vizelet-visszatartási problémákkal küszködőkön segítő inkontinenciabetétekből vagy a kötszerekből, de több termékcsoporthoz csökken a társadalombiztosítás hozzájárulása. Az inkontinenciabetétek támogatása 85 százalékról hetvenre, a hallásjavító eszközöké 85-ről ötvenre, míg az ízületi rögzítőké 85, illetve hetven helyett hetven, illetve ötven százalékra esik vissza. A szabályok szigorodnak majd, lúdtalpbetétet például csak 18 éven aluliaknak lehet tb-támogatással felírni.

A tárca magyarázata szerint 2003-tól a társadalombiztosítás számos támogatott termékre jóval több pénzt költött, mint más eszközökre, a növekedés viszont nem magyarázható a megbetegedések számának változásával. Vagyis a minisztérium a visszaélésekre hivatkozik. Tájékoztatásuk szerint a módosítás célja, hogy a betegek számára átláthatóbb, a piaci szereplőknek pedig kiszámíthatóbbá váljon a gyógyászati segédeszközök támogatási rendszere. Szerették volna megtudni, hogy korábban mekkora összeget fordított a költségvetés az eszközökre, illetve mi biztosítja majd, hogy a betegek hozzájuthassanak a megfelelő termékekhez, ám a minisztérium nem válaszolt ezekre a kérdésekre.

Meg sem hallott panaszok

Polák László, az Orvostechikai Szövetség alelnöke szerint a gyógyászati segédeszközöket használók lettek a jövő évi költségvetés legnagyobb vesztesei. Míg 2006-ban a biztosító 46,9 milliárdot költött ilyen eszközökre, addig a jövő évi költségvetésbe mindössze harmincötmilliárd lett betervezve. Polák fontosnak tartja, hogy nem a segédeszköz-gyártókat, hanem a betegeket érte méltánytalanság emiatt. Tovább nehezíti a rászorulókat helyzetét, hogy a gyógyászati segédeszközökhöz járó OEP-támogatás aránya 85 százalékról átlagosan ötvenre csökkent. Ez a gyakorlatban annyit tesz, hogy egyes esetekben az eddigi ár háromszorosát kell fizetniük a betegeknek.

Elfogadhatatlannak tartja a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (Sinosz) a rendeletet, mivel szerintük a halláskárosultak nagy része a módosítás miatt kiesne az ellátásból. Kósa Ádám, a szövetség elnöke lapunknak azt mondta: a támogatási keretösszeg eddig hat és félmilliárd volt, ebből 1,8 milliárdot takarít meg a tárca. A Sinosz a rászorulókat anyagi helyzetét figyelembe véve úgy számolt, hogy a halláskárosultak – mivel hetven százalékuk inaktív – 18-30 ezer forintot tudnak az eszközökre fordítani. Ezzel szemben a módosítás 60-100 ezer forintos terhet ró a betegeknek. Az analóg hallókészülékek támogatását

ugyanis a korábbi nyolcvanöt-ről ötven százalékra csökkentette a tárcá, bár a digitális berendezések ötvenszázalékos támogatása nem változott. Akik pedig elmúltak tizennyolc évesek, csak teljes áron juthatnak hozzá az eszközöket működtető elemekhez. A minisztérium szerint a hallásrehabilitációs eszközök egységes támogatási kulcsa az uniós gyakorlathoz igazodik. "Azoknak a készülékeknek elfogadhatatlan a minőségük, amelyek ezek után elérhetőek maradnak" – mondta Kósa Ádám.

A Sinosz még októberben kezdeményezte a tárcánál, hogy változtassanak az elképzelésen: ennek érdekében készítettek egy javaslatot is, amely a minisztérium által elvont összeget figyelembe véve módosította volna a támogatási rendszert. Kósa Ádám az mondta, az államtitkár nem utasította el a javaslatukat, de valószínűleg hosszú egyeztetési folyamat áll előttük. A Sinosz azt szeretné elérni, hogy az analóg és a digitális hallásjavító eszközöket egységesen hetven százalékban támogassa a társadalombiztosító, és állítsák vissza az elemek támogatását.

Csak egy szék jár

"Visszajutunk a tizenöt-húsz évvel ezelőtti állapotokhoz, amikor külföldi adományokból kaptunk kerekesszékeket" – kommentálta az egészségügyi miniszter rendeletét Hegedűs Lajos, a Mozgássérültek Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ) elnöke. December elsejétől ugyanis csak egyetlen kerekesszéket kaphatnak ingyen a mozgássérültek. Noha a különböző kerekesszékek támogatási kulcsai nem változtak, a mozgássérültek képviselője szerint igen kockázatos, hogy csak a legolcsóbb, silány minőségű termék árát állja az egészségbiztosítás. "Ezeket a Távol-Keleten készült műanyag kerekesszékeket arra tervezték, ha valaki eltöri a lábát, akkor néhány hétig használja, ezért egy év után tönkremennek" – adott hangot aggályainak Hegedűs Lajos. A gondot csak tetézi, hogy a szabályok szerint, ha valaki kerekesszéket igényel, akkor öt éven belül nem kaphat másikat. Hegedűs Lajos két lehetőséget lát arra az esetre, ha az olcsó eszköz idő előtt tönkremegy: vagy nem kapnak újat, vagy méltányosságból mégiscsak megítélik. Az elnök szerint az utóbbi megoldás csak növelni fogja a társadalombiztosítás kiadásait.

A MEOSZ is szorgalmazta a segédeszközök listájának átalakítását – erre az elmúlt hónapokban is tettek javaslatokat a minisztériumnak –, de a radikális forráskivonást elfogadhatatlannak tartják.